

ובית הלל מתירין, לישראל לאכול עם הכהן מבשר הבכור.

ואפילו להזמין עובד כוכבים שיאכל עמו שרי.

גמרא:

הך מתניתין דשריא אכילת עובד כוכבים בבכור, לבית הלל מני — רבי עקיבא היא, שסובר כן אליבא דבית הלל.

דתניא: בכור, אין נמנין עליו לאכלו ביחד, אלא חבורה שכולה כהנים — דברי בית שמאי.

ובית הלל מתירין, אפילו אכילת זרים.

רבי עקיבא מתיר לשיטת בית הלל אפילו אכילת עובד כוכבים.

והוינן בה: מאי טעמא דבית שמאי?

ומשנינן: דכתיב גבי בכור "ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה".

מה התם, בחזה ושוק, של שלמים — כהנים, אין, אבל ישראל לא. אף הכא — כהנים אין, אבל ישראל לא.

גל-א ובית הלל, סבירא להו: הא דאיתקש בשר

בכור לבשר חזה ושוק, הני מילי, בכור תם שבו מדבר הכתוב. אבל בכור בעל מום, כתיב ביה: "הטמא והטהור, יחדיו יאכלנו".

וקא אמרי בית הלל: זמא טמא, שאינו אוכל בקדשים קלים, אוכל בבכור. זר, שאוכל בקדשים קלים, אינו דין שיאכל בבכור?

ומקשינן: איבא למופרד: מה לטמא, שכן חותר מכללו בעבודת צבור. שמצאנו אצלו קולא אחרת, שאם אין כהן טהור באותו בית אב, עבודת קרבן צבור נעשית על ידי כהן טמא, אבל בזר לא. הלכך יש לומר שאינו אוכל מבשר בכור.

ומתריצין: ובית הלל אמרי לך: מאי קא מייתית מטומאה בצבור. אטו בעבודה קאמר הכא? והרי באכילה קאמרינן קל וחומר. ולאכילה — זר עדיף מטמא, כדחזינן בקדשים קלים.

והא דתניא: ורבי עקיבא מתיר, אליבא דבית הלל ואפילו עובדי כוכבים. הוינן בה: מאי טעמא דרבי עקיבא?

ומשנינן: דכתיב בסיפא דקרא ד"הטמא והטהור יחדיו יאכלנו" "כצבי וכאיל", מה צבי ואיל מותר באכילה לעובד כוכבים אף בכור בעל מום מותר לעובד כוכבים.

ואידך, תנא קמא דברייתא דסבר דלא התירו בית הלל לעובד כוכבים, אמר לך: תלתא "צבי ואיל" כתיבי בפרשת ראה. ומכולן דרשינן מינייהו כדלקמן, ולא אשתיר קרא להתיר לעובד כוכבים.

חד, לכדרבי יצחק. דאמר רבי יצחק: החורש בשור פסולי המוקדשים לוקה. מאי טעמא? "כצבי וכאיל" כתיב ביה, ללמדך שעל אף שהוא גוף אחד עשאו הכתוב שני מינין. שהרי זה כאילו הוא חורש בצבי ובאייל, שהן שני מינים, יחדיו.

וכן לכדרבי אושעיא, דאמר המרביע שור פסולי המוקדשין אפילו עם מינו הרי הוא כאילו חורש בשור וחמור, ולוקה. מאי טעמא? "כצבי וכאיל" כתיב ביה, לומר לך

שאף על פי שהוא גוף אחד עשאו הכתוב שני מינין, וכאילו מרביע כלאים.

וחד, לכדרכי אלעזר הקפר. דאמר רבי אלעזר הקפר: הרי זה, צבי ואייל, בא ללמד, ונמצא למד: מה בהמה בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה.

וחד, איצטריך למידרש: **מה צבי ואיל פטורים מן הבכורה**, שאין בכור אלא בבהמה ולא בחיה, **ומן המתנות** זרוע לחיים וקיבה שנותנים לכהן בבהמה. **אף פסולי המוקדשין פטורין מן הבכורה ומן המתנות.**

תנו רבנן: בכור בעל מום, אין מאכילין אותו לנדות [אפילו הן כוהנות], **דברי בית שמאי.**

ובית הלל אומרים: מאכילין אותו לנדות.

והוינן בה: **מאי טעמא דבית שמאי?**

ומשינינן: **דכתיב: "ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה".** **מה התם, כחזה התנופה ושוק הימין, נדות לא אוכלות שהטמא אסור באכילת קדשים. אף הכא, בכור, נדות לא אוכלות.**

ובית הלל אמרי לך: הא דאיתקיש בכור לחזה התנופה, הני מילי בכור תם. אבל בכור בעל מום, קרא אחרינא כתיב ביה: "הטמא והטהור יאכלנו".

ובית שמאי אמרי לך: הני מילי דשרי לטמא, היכא דאין טומאה יוצאה עליו מגופו אלא שנטמא במת או בשרץ, אבל היכא דטומאה יוצאה עליו מגופו כגון נדות לא שרי באכילה.

ומייתינן ראייה דאשכחן דפליג רחמנא בין טומאה יוצאה עליו מגופו לבין טומאה שאין יוצאה עליו מגופו.

דתנן: הפסח שבא בטומאה, שנטמאו רוב הציבור בטומאת מת, ועשו פסח בטומאה, לא יאכלו ממנו זבים וזבות, ונדות ויולדות. אלמא, אף שהותר באכילה לטמאי מת שהם הבעלים, מכל מקום נאסר לאכול למי שטומאתו יוצאת מגופו.

ובית הלל אמרי לך: דוקא התם, בפסח הבא בטומאה, הוא דגלי רחמנא שדוקא טמאי מת מותרים, דכתיב בפסח שני "איש כי יהיה טמא לנפש". ודרשינן מיניה שדוקא "איש" נדחה לפסח שני ולא הציבור, וכיון דקרא איירי בטמאי נפש אמרינן שדוקא הם יאכלו ולא הזבין.

אבל הכא, בכור בעל מום, טמא סתמא כתיב. הלכך לא שנא בין טומאה היוצאה מגופו לטומאת מת.

תנו רבנן: אין מרגילין ביום טוב, אין פושטין את עור הבהמה דרך רגליה באופן שכל עור הבהמה נשאר שלם וראוי לעשות ממנו כלי.

כיוצא בו: אין מרגילין בככור בעל מום, ולא בפסולי המוקדשין אפילו אחר שנפדו.

והוינן בה: **בשלמא יום טוב אסור, כיון דקא טרח טירחא דלא חזי ליה, שאי אפשר לעשות ממנו כלי היום.**

אלא בכור — מאן תנא דאסר?

אמר רב חסדא: בית שמאי היא, דאמר אין מאכילין אותו לנדות. וחזינן דסבירא להו

בה דין חטאת שכיפרו בעליה. ומהאי טעמא אין מרגילין בפסולי המוקדשין, משום דבקדושתן קאי.

ומקשינן: **ורב חסדא, לוקמה לכולה ברייתא כבית שמאי?** דכשם שבית שמאי מחמירים בכבוד שאינו נאכל לנדות, הוא הדין שיחמירו גם בשאר פסולי המוקדשין לאחר שחיטה.

ומתריצין: **דלמא, עד כאן לא קאמרי בית שמאי שאף לאחר שחיטה נוהגים בו קדושה, אלא בכבוד דקדושתו מרחם. אבל פסולי המוקדשין, דאין קדושתו מרחם, לא.** ואף אליבא דבית שמאי בפסולי המוקדשין שנשחטו אין נוהגין קדושה.

תו מקשינן אדרב חסדא: **ולוקמה כולה ג-ב ברייתא ברבי אלעזר ברבי שמעון?** ומאי טעמא קאמר שרק סיפא דתני ולא בפסולי המוקדשין רבי אלעזר ברבי שמעון היא.

ומתריצין: **דלמא, עד כאן לא קאמר רבי אלעזר ברבי שמעון התם דבקדושתיהו קיימי, אלא פסולי המוקדשין, דאלימי למיתפס פדיונו.** שקדושתם חמורה מדחזינן שפדיון תופס בה. וכמו כן יהיו קדושים אף לאחר שנשחטו. **אבל בכור, דלא אליב למתפס פדיונו, לא.**

ומקשינן: **ורבי אלעזר ברבי שמעון, מי לית ליה הא דתנן: כל פסולי המוקדשין נמכרין באיטליו, ונשחטין באיטליו, ונשקלון בליטרא?**

אלמא, אף אליבא דרבי אלעזר, דכיון דאיכא רוחא להקדש, שעל ידי זה פודהו בדמים יקרים, שרי לה רבנן על אף שיש

דבעל מום בקדושתו קאי, כאילו הוא תם ואפילו לאחר שחיטה, והוא הדין לגבי הפשטת העור באופן זה דינו כתם שאסור משום בזיון קדשים. [שמתיירא שלא יחתך העור וחותך את הבשר ופוגמו].

והא דקתני: **ולא בפסולי המוקדשין — מאן תנא?**

אמר רב חסדא: רבי אלעזר ברבי שמעון היא, שמחמיר בפסולי המוקדשין אפילו לאחר שחיטה.

דתניא: **היו לפניו שתי חטאות, שהפריש שתי קרבנות תמימים לצורך חטאת אחת, שאם תאבד האחת יתכפר בשניה, אחת תמימה, ואחת בעלת מום.** ואחר כך נפל מום באחת מהם — **תמימה תקרב לחטאתו, ואילו בעלת מום תיפדה,** ויפלו דמיה לצורך עולות קיץ המזבח.

נשחטה בעלת מום לאחר פדיונה —

אם נשחטה עד שלא נזרק דמה של תמימה, מותרת באכילה.

אם נשחטה משנזרק דמה של תמימה, אסורה בהנאה. כיון שבשעת זריקת דם התמימה היתה בעלת המום בחיים חל עליה מיד תורת "חטאת שכיפרו בעליה" והלכה למשה מסיני דאזלא למיתה. אבל לאחר שנשחטה בעלת המום אין בה קדושה ושוב לא יחול עליה דין חטאת שכיפרו בעליה.

רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: אפילו בשר בעלת המום נמצא בקדירה, ונזרק דמה של תמימה, אסורה. דסבירא ליה שבעלי מומין אפילו לאחר שחיטה בקדושתיהו קיימי ויש